

Minu elu kutse

„Mida te tulevikus teha sooviksite?” uuris keskealine rõõmus pedagoog klassitäie uduste silmade ja eksinud pilkude omanikelt, kelle mõtted uitasid sootuks teistel radadel, kui seda olid eesti keele grammatika kordamine eesootavaks eksamiks. Nad vahtisid seletamatute silmadega akendest välja, lastes kokku-lahku kirjutamise reeglid kõrvust mööda.

„Mina mängin kindlasti jalkat edasi,” hõikas tumedapäine noormees eelviimasest aknapoolsest pingist.

„Päris hea oleks, kui saaks arstiks õppima – ma olen juba praegu vere ninast välja pigistanud, et kõik hinded väga head oleksid,” täheldas range näoilme ja seda rõhutava musta potisoenguga neiu, kes suutis hämmastaval kiirusel peast arvutada ning lahendas ka unenägudes keemia ning füüsika ülesandeid.

„Juristina saaks ropult raha, kui suudaks kõik need kriminaalid ingliteks rääkida,” arvas esiletungiva lõua ja kurjade silmadega poiss, kes tihtilugu kõik õpetajad oma argumentide ning õigustustega hauda ajas.

Noor pedagoog muudkui noogutas kaasa, tundes rõõmu igati mõnusa ja rahuliku arutelu üle, mis pani noored pisutki kaasa mõtlema.

„Mina tahaks ka arstiks, aga hinded ei luba,” ütles seina vastas lösutav noormees, kes alati kodused tööd tegemata jättis ning kontrolltöodes täiesti huupi vastas, „Seega ma õpin tulevikus vist midagi mehhaanika või elektriga seoses.”

„Ma lähen peale gümnaasiumit kindlasti ülikooli – sisekujundaja oleks päris vahva olla,” kostis kräsupealine tütarlaps keskmisest reast, kruttides samal ajal oma blonde salke ümber sõrme.

„Mis sisekujundaja sinust saab, sa ei suuda oma riideidki kokku sobitada!” teravmeelitses tüsedam tüdruk esimesest pingist ning purskas oma tehtud nalja üle valjult naerma.

Viimane märkus vallandas klassis kaose – kõik pistsid läbisegi karjuma, kes kiitis öeldule takka, kes sõimas põrsanäolist plikat ülbeks ning vastikuks, kiiresti tekkis kaks leeri ja igaühel oli midagi omalt poolt lisada. Nooruke õpetajanna ohkas vaevukuuldavalt, kavatsus natuke millestki elulisemast kõnelda ja siis grammatika juurde tagasi pöörduda, oli luhta läinud ning tohutu segaduse põhjustanud.

„Aitab nüüd!” kostis uksepoolsest reast jäme hääl, mis kuulus turjakale tõsiste näojoontega noormehele, „Kaua te ühe tühise asja pärast ikka kriiskate.”

„Tõesti, palun ärge karjuge nii hirmsasti, me ei ole ometigi laadal ega pea üksteist üle pakkuma,” täheldas õpetaja, istus raamatute ja paberitega kuhjatud laua taha.

Korraga ta avastas, et sel ajal, kui kõik teised hirmsat lärmi olid löönud, istus üks kõhetu kogu täiesti vaikselt ning sirgeldas midagi keskendunult vihikusse – see tüdruk sattus harva ümberringi toimuvast õhinasse, ta peaaegu ei märganudki oma klassikaaslast.

„Miia, kelleks sina saada tahad?” proovis naine varem alustatud teemat uuesti üles võtta. Sel korral teda tõesti huvitas vastus.

Neiu võpatas silmnähtavalt, mille peale tagumise pingi poisid kentsakalt turtsatasid, siis tõstis punapea oma suured unistavad tumerohelised silmad ning vaatas õpetajannale julgelt otsa. Kõik püsisid hiirvaikselt. Nii palju, kui seda tüdrukut imelikuks peeti, peljati ka tema otsekohest olekut ning tihtilugu tabamatuks jäävaid mõttekäike.

„Mina tahan saada vabaks ja õnnelikuks,” kostis tüdruk vaikselt, kuid selgel hääl.

„Ei noh, muidugi, järgmine hull! Aina paremaks läheb. Õpetaja, kui mina suureks saan, siis ma hakkan banaanikoorijaks,” irvitas blond mitte just kõige meeldivam ja ilusam poiss keskmisest reast – ebasümpaatsest olekust hoolimata oli tal alati sootuks valel hetkel midagi tobedat öelda.

„Jäta, Jakob!” lausus õpetajanna kurjalt ning pöördus taas Miia poole, „Mida sa selle all mõtled?”

Kogu klass vaatas ootusärevalt nääpsukesele vaikse oleku, kuid tohutu fantaasiaga tüdrukule otsa.

„Ma tahan hommikul ärgates teada, et täna on see päev, kus ma lähen ja teen, mida tahan ega pea arvestama mingite tobedate kohustustega, mis ühiskond mulle määranud on.” Nähes, et kõik huviga kuulavad, sai ta julgust juurde. Tema kõlav hääl täitis kogu ruumi, tähelepanelikumad tabasid selles kergeid põlastusnoote, kui ta kõneles oma eakaaslastest ja nende tavadest. „Ma kavatsen hakata elama ainult enda reeglite järgi ega taluda seda, kuidas iga teine, enda meelest suur kunstikriitik, ütleb mulle, et minu loodud tööd on pentsikud ja liiga keerulised, ning ma ei kuulu siia maailma. Te käite igapäevaselt oma trennides, jölgute sõpradega ringi, põete hinnete pärast, kaklete vanematega ega pane kunagi tähele, et just praegu, täpselt selles vanuses, on meie ümber avanenud tohutu maailm, mis kahel käel kutsub kõike tegema ja nägema. Teie jalutate ikka seda sama rada ning elate ühe idee järgi: saada edukaks, kuid mind ei huvita absoluutselt, kas ma olen kümne-kahekümne aasta pärast rikas ja tuntud, või sootuks läbikukkunud ning nälga surnud. Ma tahan lihtsalt kõike näha, proovida, elada oma kunstist, kohata suurepäraseid inimesi ning mitte kunagi kahetseda.”

„Vau, nagu kuulipildujast tulistab sügavmõttelist teksti,” pomises jalgpallur, pead kätele toetades.

„Ole vait! Sul endal pole üldse ajusid,” torkas pontsakas tüdruk esimesest pingist – nii nagu ei meeldinud talle ilusad tüdrukud, ei sallinud ta ka üleolevaid spordipoisse.

„Saage aru – iga päev on kordumatu ega tule enam kunagi tagasi, te elate tänases ainult ühe korra ja siis on kõik.” Miia surus oma tillukesed käed tugevalt rusikasse. „Kui te korralikult kuulata ei oska ja silmad kinni surute, siis ei pane te tähelegi, et elu seisab teie nina all ning kogu aeg kutsub – tal on nii palju võimalusi ja radu, et mine või lolliks. Kõik ei ole must-valge, te ei pea olema keegi, kes te ei taha olla, minge ja tundke endast lihtsalt rõõmu, avastage uusi

asju, kukkuge läbi, saage haiget, tõuske uuesti püsti ja astuge edasi.” Tüdrukü hääi muutus korräga suisa anuvaks, „Palun olge elus, mitte sellised tuimad masinad, kes käituvad nii, nagu neilt oodatakse. Tehke oma revolutsioon ja vallutage maailm, mõelge suurelt, unistage hästi palju. Siis leiate ühel päeval, et maailm on kõige imelisem paik ning elu enneolematu, suurepärane kingitus.”

Noored vahetasid hämmastunud ja imetlevaid pilke, mõni oli segaduses ega saanud aru, kuid teised arvasid, et klassiõe jutus peitus iva. Muidugi ei teadnud keegi neist, mismoodi punapea ideid tegelikkuses rakendada.

Kui kell helises, tormasid kõik ummisjalu klassist välja, mõne minuti pärast ununes neil, mis kunstnikuhingega tüdruk neile rääkinud oli, keegi ei osanud hinnata seda, et teine oli end avanud ning üritanud aidata. Hoolimata sellest, et kogu klass oli Miia juttu vähemalt ühe kõrvaga kuulanud, ei mäletatud sellest hiljem midagi – tunti vaid pisut hirmu, et vabadus võib maksta seltskonnast välja tõrjumise ning üksi jäämise, kardeti läbi kukkuda ning haiget saada.

Ainult nooruke õpetajanna istus endistviisi rabatult oma toolil ning imetles punapead, kes julges rääkida sellest, mis talle korda läks, kes suutis kõigest hoolimata olla tema ise, kes ei käinud ettetallatud radu mööda ja uskus, et just temast saab alguse muutuv maailm.

Laura Evisalu, Jakob Westholmi Gümnaasium